

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Ostentator. Descriptio XLV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

vnum ad exemplum aliorum damnat suspē-
dio, testes, & lapides fœno mollire assidue fri-
tando conatur, & cum à pulicibus pungitur,
iam vos, inquit, pessima animalcula, belle de-
cipiam: nam cādelam exinguam, ac me mor-
sionentis appetere possitis.

CALVMNIATOR.

Descriptio XLIV.

*Ex Ammia-
nio Cr.* **C**alumniator iste, quem videtis, non est
homo, sed lamia omni dicitate terri-
ma: sine fronte, sine oculis, sine conscientia;
monstrum planè horribile, cui soli prominēt
dentes turpi rubigine infecti, cui feralis pal-
lor, cui deformis macies, cui nudata carnibus
ossium compages restat. Draconis ahucius pe-
stilentem sceleton, aut exsiccatum cadaver di-
ceres. Quid tum dignam hanc ferali effigie
vocem, aut potius sibilum emittit, per forum
medium serpit, dentibus aduncis, aspectu ra-
bido huc, & illuc circumspēctans, si quem re-
periat, cui aliquid mali faucibus efflare, quē
ore attingere: dentibus infecare: lingua con-
spargere possit, hinc licentius supergressus
fluminis modo fortunis sese complurium
repentinus infundit, fertur per strages multi-
plices, ac ruinas, vineulis corpora ingenuorū
affligens: & quosdam obtrens manibus, cri-
mina scilicet multa consarcinando, à veritate
longè disereta, vt est in complicandis negotijs
artifex dirus, inde & Catena inditum est co-
gnomen.

OSTENTATOR.

Descriptio XLV.

*Ex Cicero-
ne 4. ad
Herenniu.* **I**ste, inquires, iudices, qui se dici diuitem, pu-
tat esse præclarum, primum nunc videre,
quo vultu vos intueatur: nonne vobis vide-
tur dicere; Darem si mihi molesti non es-
setis: cum verò sinistra mentum subleuat, e-
xistimat se gemmæ nitore, & auri splendore
aspectus omnium perstringere. Cum puerum
respicit, hunc vnum, quem ego noui (vos non
arbitror nouisse) alio nomine appellat, deinde

alio, atque alio; heus tu, inquit, veni Sannio,
ne quid isti barbari perturbent: vt ignoti, qui
audiunt, vnum putent eligi vnum de multis.
Ei dicit in aurem, aut vt domi lectuli sternā-
tur, aut ab auunculo rogetur Aethiops, qui ad
balneas veniat, aut Asturconi locus ante osti-
um suum detur, aut aliquod fragile falsè cho-
ragium gloriae comparatur: Deinde exclamat,
vt omnes audiant, videto vt diligenter nume-
retur, si potest ante noctem: Puer qui iam be-
nè hominis naturam nouit, tu illo plures mit-
tas oportet, inquit, si vis hodie transnumera-
ri. Age, inquit, duc tecum Libanium, & Sofi-
am, sanè deinde casu veniunt hospites homi-
ni, qui istum splendide dum peregrinaretur,
repperant, ex ea re homo hecule sanè con-
turbatur: sed tamen à vitio naturæ non reced-
it: bene inquit, facitis, cum venitis, sed recte
us fecissetis, si ad me domum rectè abiisset-
tis. Id verò fecissemus, inquiunt illi, si domū
nouissemus. At istud, quidem, inquit, facile
fuit, vnde libet, inuenire. Verum, te mecum.
Sequuntur illi: sermo interea huius confun-
tur omnis in ostentatione. Quærit in agris,
cuiusmodi frumenta sint: negat se, quia villa
incensæ sunt, accedere posse: nec ædificare et-
iam nunc audere: tamen in Tusculano qui-
dem cœpi insanire, & in iisdem fundamentis
ædificare. Dum hæc loquitur. Venit in ædes
quasdam, in quibus sodalium erat eodem
die futurum, quod iste pro notitia Domini æ-
dium, ingreditur cum hospitibus: hic, inquit,
habito: perspicit argentum, quod erat exposi-
tum, visit tucliniū, stratum probat: accedit
seruulus, dicit hominī clare dominum iam
venturum, si velit exire: Itane inquit? eamus
hospites, frater venit ex Salerno, ego illi ob-
uiam procedo: huc vos decimā venitote. Illi
decima quod iusserat, veniunt, quærunt hunc,
reperiunt domus cuius sit: in diuersorium
derisi sese conferunt. Vident hominem poste-
ra die: narrant, expostulant, accusant: Ait iste
eos similitudine loci esse deceptos, Angipor-
to toto deerrasse: contra valetudinem suam se
ad multam noctem expectasse.

Sannioni puero negotium dederat, vt vasa,
vestimenta, pueros, corrogaret, Seruulus non
inurbanus satis stremiè, & concinnè compa-
rat, iste hospites domum deducit. Ait se ædes
maximas cuidam amico ad nuptias commo-
dasse: Nuntiat interea puer argentum repeti-
tum (pertinuerat enim, qui commodarat) Apage
te, inquit, ædes commodauī: familiam dedi-
argen-

argentum quoque aut tamen si hospites habeo, tamen utatur licet, nos Samijs delectabimur. Quid ego, quæ deinde gesta sunt narræ? cuiusmodi est hominis natura, ut quæ singulis diebus efficiat, gloria, atque ostentatione; ca vix annuo sermone enarrare possim.

I D E M.

Descriptio XLVI.

Petronius
in Satyri.

Secundum hanc formulam imperamus Eumolpo, ut plurimum tussiat, ut sit modo solutioris stomachi, cibosque omnes palam damnet; loquatur aurum, & argentum, fundosque mendaces, & perpetuam terrarum fertilitatem. Sedeat præterea quotidie ad rationes, tabulasque testamenti omnibus fidem renouet, & ne quid scenæ deesset, quotiescunq; aliquem nostrum vocare tentasset, alium pro alio vocare, ut facile appareret dominum etiam eorum meminisse, qui præsentibus non essent.

Nota.

Ut plurimum tussiat. Festinus quidem ista descriptio, sed plenior, quam habet Cicero 4. ad Herennium de qua superius.

Loquatur aurum & argentum.

Ad eloquentiam sape refertur, ut apud D. Greg. Nazianzenium in samoicis χρουσιυ λαλδιδτωυ απαι απροκτος λογος.

Hic pecuniosi hominis nummatam ostentationem designat.

Ne quid scenæ deesset. Erat enim verè Diuus Scenicus in tuis komædiis.

Alium pro alio, Hac ostentatoris ars bene exprimitur à Cornificio, vel potius Cicerone.

D I V E S.

Descriptio XLVII.

Ex Cicero
no pro Rosc.

Habet enim relaxandi causa rus amcenū, & suburbanum, plura præterea prædia, neq; tamen vllum nisi præclarum, & propinquum: Domus referta vasis Corinthijs, & Deliacis, in quibus est Authepa illa, quam tanto pretio nuper mercatus est: ut qui prætereuntes pretium annumerari audiebant, fundū venire arbitrantur. Quid præterea gelati argenti? Quid stragulae vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris a-

putid illum putatis esse tantum scilicet, quantum è multis, splendidisq; familijs in turba, & rapinis coaceruari, vna in domo potuit, familiam vero quantam, & quam varijs cum artificijs habeat, quid ego dicam? mitto hæc artes vulgares, coquos, pictores, lecticarios, animi, & aurium causa tot homines habet, ut quotidiano cantu vocum, & neruorum, & tibiarum, nocturnisq; conuiujs, tota vicinitas personet.

MOLLIS, ET DELICATVS.

Descriptio XLVIII.

Ex Cicero. 1.
5. in Verr.

Hic ita viuere iste bonus Imperator, ut ne cum facile hibernis mensibus non modo extra lectum, sed ne extra lectum quidem quisquam videret. Ita dici breuitas conuiujs, noctisq; longitudo stupris, & flagitijs contrebatur. Cum autem ver esse cõperat, cuius in nuntio iste non à Fauonio, neque ab aliquo astro notabat, sed cum rosmi viderat: tunc incipere ver arbitrabatur, dabat se labori, atque itineribus, in quibus usque eo se præbebat patientem, atque impigritum, ut eum nemo vnquam in equo sedentem videret. Nā ut mos fuit Bithyniæ regibus, lectica hexaphora ferrebat, in qua puluinus erat perfucidus, melitensi rosa fartus ipse autem coronā habebat vnā in capite, alteram in collo, reticulumque ad nares sibi admouebat, tenuissimo lino minutisque maculis, plenum rosæ: sic confecto itinere, cum ad aliquod oppidum venerat, eadem lectica usque in cubiculum deferrebat, eò veniebant Siculorum magistratus, veniebant equites Romani, id quod ex multis iuratis audistis: Controuersia: iudicia deferrebat: paulo post palam decreta auferebantur: Deinde vbi paulisper in cubiculo pretio, non æquitate, iura descriperat: Veneri iam, & Libero reliquum tempus debere arbitratur: quo loco mihi non prætermittenda videtur præclari Imperatoris egregia, ac singularis diligentia: nam scitote esse oppidum in Sicilia nullum ex ijs oppidis, in quibus prætores consistere, & conuentum agere solent: quo in oppido non isti ex aliqua familia non ignobili delecta mulier esset. Itaque nonnullæ ex eo numero in conuiuio adhibebantur palam, si quæ erant castiores, ad tempus veniebant, lucem & conuentum vitabant.

Yyy

Nota.